

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Centrum a. s. v likvidaci,** se sídlem Praha 3, Jana Želivského 2, zastoupeného JUDr. Janem Křivánkem, advokátem se sídlem Praha 6, Bělohorská 262/35, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu,** se sídlem Praha 1, Štěpánská 28, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2007, č. j. 11799/07-0500-102908, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2010, č. j. 5 Ca 281/2007 - 59,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2007, č. j. 11799/07-0500-102908, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 3 ze dne 11. 6. 2007, č. j. 120653/07/30200/6556. Tímto rozhodnutím finanční úřad odmítl

žalobcovu žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informacích“).

Stěžovatel dne 6. 6. 2007 požádal finanční úřad o sdělení, jaký doklad v daňovém spisu je pro správce daně důkazem toho, že byl uplatněn odpočet z daňových dokladů č. 00209/1994 a č. 00711/1994 vystavených firmou RAR a na základě jakých dokumentů dospěl finanční úřad k rozdílným závěrům v jeho sděleních adresovaných Policii ČR ze dne 31. 5. 2002 a ze dne 8. 10. 2003, které se vztahovaly k uvedeným fakturám. Přitom v prvé ze zpráv mělo být uvedeno, že se správci daně nepodařilo získat doklady k uplatnění faktur v daňových nákladech a ve druhé, že společnosti Centrum byl z titulu uvedených faktur neoprávněně vyplacen odpočet DPH ve výši 6 9000 000 Kč. Finanční úřad pro Prahu 3 žádost odmítl z důvodu, že žadatel požaduje podání informací z jeho vlastního daňového spisu a z daňového řízení, což podléhalo zákonu č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), případně požaduje sdělení názoru správce daně. S těmito závěry se ztotožnil i žalovaný v odvolacím rozhodnutí

Městský soud v napadeném rozsudku při porovnání institutu poskytování informací a nahlížení do spisu zdůraznil, že žalobce není součástí veřejnosti, která se zajímá o okolnosti odpočtu DPH u společnosti Centrum a. s., ale je právě tím daňovým subjektem, o jehož daňové odpočty a o jehož daňový spis se jedná. Požadované informace byly v podstatě závěry správce daně vzešlé ze shromažďování důkazních prostředků a z hodnocení důkazů ve vztahu ke konkrétní daňové povinnosti. Takové hodnocení se zpravidla promítne v rozhodnutí. V tomto případě se však jednalo o konstatování, které správce daně učinil až po skončení daňového řízení. Ani to však neznamená, že jde o informaci ve smyslu zákona o informacích, nýbrž se jednalo o názor správce daně založený na jeho dřívějším dokazování. Samotné důkazní prostředky byly součástí daňového spisu a žalobce se s nimi mohl seznámit. Pokud mu to nestačilo, znamená to, že požadoval znalost vnitřních úvah správce daně, které ho vedly k určitému závěru. To je však vyloučeno ustanovením § 2 odst. 4 zákona o informacích a žalovaný z tohoto ustanovení rovněž vycházel.

Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodů: 1) nesprávného právního posouzení věci, 2) pro vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise a 3) z důvodů nepřezkoumatelnosti rozsudku spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Namítl tak kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Zejména nesouhlasí se závěrem městského soudu, že jeho žádost směřovala ke zjištění názoru vyjádřeného pro potřeby trestního řízení. Žalobce se domáhal označení důkazních prostředků, resp. hmotných nosičů informací, zejména v podobě listin, které byly východiskem stanovisek daňových orgánů. To požadoval proto, že tyto důkazní prostředky v těchto stanoviscích nebyly uvedeny a také nebyly obsahem spisu. Žalobce tedy nemohl být uspokojen nahlédnutím do svého daňového spisu; ten totiž nebyl jediným zdrojem důkazních prostředků. Žalovaný také nebyl schopen doložit, kdo za žalobce v rozhodném období roku 1994 uplatnil nárok na daňový odpočet. Za takové situace byla žádost o informaci adekvátním nástrojem a nesměřovala k žádnému dodatečnému odůvodňování dřívějšího postupu daňových orgánů, ale k tomu, aby mu byly zpřístupněny důkazní prostředky, ze kterých daňové orgány vycházely a které nebyly

schopny či ochotny označit a vyjevit. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožňuje s důvody napadeného rozsudku. Žalobci umožnil nahlížet do spisu v rozsahu § 23 daňového řádu; opětovně tak učinil i po podání kasační stížnosti. Podle názoru žalovaného zákon o informacích má sloužit široké veřejnosti k získání informací vztahujících se k činnosti povinných subjektů, a to informací, které mohou být rovněž zveřejněny a zpřístupněny široké veřejnosti. V daném případě však jde o úzký zájem daňového subjektu a o důkazní prostředky, které jsou neveřejné a týkají se soudního řízení, které dosud nebylo skončeno. Informace týkající se faktur konkrétní osoby (podnikatel R.) jsou nepochybně informacemi dotýkajícími se jejích majetkových práv a jejího podílu na daňovém řízení vedeném se žalobcem. Zákon nepochybně není určen k uspokojení soukromého zájmu, ale k účinné kontrole veřejné moci a správy. Z těchto důvodů navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1 věty první s. ř. s.

V prvé řadě je třeba se zabývat námitkou podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť jen u rozhodnutí přezkoumatelného lze zpravidla vážit důvodnost dalších námitek. Stěžovatel jako důvod nepřezkoumatelnosti uvedl nedostatek důvodů rozhodnutí, což blíže nespecifikoval. Z odůvodnění rozsudku městského soudu je však zřejmé, že se vypořádal se všemi žalobními námitkami, a argumenty jeho rozhodnutí vycházejí z obsahu správního spisu. Skutečnost, že se stěžovatel s důvody rozsudku neztotožňuje, neznamená, že tyto důvody nejsou dostatečné pro závěr, k němž soud dospěl. Přezkoumatelností a bezvadností rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. se ovšem kasační soud podle § 109 odst. 3 s. ř. s. zabývá i nad rámec kasačních důvodů. Rozsudek v dané věci je dostatečně srozumitelný a netrpí ani jinou vadou, za kterou judikatura Nejvyššího správního soudu (všechna v rozsudku citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz) dosud označila např. rozhodnutí soudu bez jednání při nesplnění podmínek daných v § 51 s. ř. s. (rozsudek ze dne 29. 11. 2005, č. j. 4 As 46/2004 - 58), provádění dokazování mimo jednání (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 103/2005 - 76) či zrušení správního rozhodnutí z důvodů v žalobě neobsažených (rozsudek ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 216/2006 - 63). Kasační námitce podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

Stěžovatel namítá i kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech, resp. je s nimi v rozporu. Tato námitka ovšem není konkretizována vůbec a bylo by ji možno pouze podřadit tvrzení, že konkrétní daňový spis, do něhož stěžovatel nahlédl, nemusel být jediným zdrojem pro rozhodování daňových orgánů a pro jejich stanoviska zásadní povahy. Předmětem rozhodnutí žalovaného ovšem bylo pouze to, zda je či není přípustná požadovaná informace. Z tohoto hlediska je dané tvrzení stěžovatele zcela nerozhodné. Městský soud dospěl k závěru, že informaci bylo nutno odepřít proto, že byly ve skutečnosti požadovány úvahy správního orgánu, které ho vedly k určitému navenek

vyjádřenému závěru. Pro tuto úvahu je podstatný pouze obsah podané žádosti. Pokud žalovaný pojal své rozhodnutí šířeji než městský soud, pak i v jeho případě se jednalo o pouhé posouzení podané žádosti. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvodnou ani kasační námitku podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Podstata kasační stížností tkví v námitce správnosti právního závěru. K jejímu posouzení je nezbytný obsah podané žádosti. Stěžovatel požadoval především označení dokumentu z jeho daňového spisu, který byl pro správce daně důkazem, že jím byl uplatněn odpočet DPH ze dvou konkrétně označených daňových dokladů. Je třeba přisvědčit městskému soudu, že vyžadoval informaci z vlastního daňového spisu. Tvrdí-li nyní, že důkazem mohly být i jiné poznatky, je toto tvrzení v rozporu se zněním jeho vlastní žádosti. Tuto žádost by ovšem bylo možno vyložit i tak, že žádal o sdělení podkladu pro úvahu správního orgánu, která jej vedla k určitému závěru. To ovšem nelze vnímat jinak než jako požadavek na sdělení myšlenkového postupu správního orgánu. Formulace druhé otázky pak výslovně požaduje sdělení o důvodech rozdílu mezi dvěma zprávami podanými správcem daně Policii ČR. Tyto zprávy stěžovatel měl k dispozici, cituje z nich a spíše než dotaz na konkrétní informaci je otázka zdůrazněním rozdílu v obou zprávách, které také v kopii k žádosti připojil. Přitom z prvé připojené zprávy je zřejmé, že správce daně vycházel z toho, že se mu nepodařilo získat podklady potřebné k posouzení dotazu Policie, ze druhé zprávy (doplnění) je zřejmé, že dohledal doklady i údaje o výplatě (vrácení) nadměrného odpočtu na základě rozhodných dvou faktur. Z toho pak dovodil závěr o neoprávněně vyplacené částce a výši zkrácené daně. I zde je podstatou dotazu stěžovatele požadavek na zdůvodnění, jak správce daně k takovému závěru dospěl, tedy na jeho myšlenkovou úvahu. Jen ta totiž při znalosti vlastního daňového spisu a obsahu obou podaných zpráv mohla zůstat tazateli skryta.

Je pravdou, že se nejednalo o probíhající daňové řízení, v němž by bylo vydáno rozhodnutí, na které zákon klade požadavky co do jeho obsahu a zdůvodnění přijatého závěru, a proti němuž se lze bránit opravnými prostředky i správní žalobou. Zde byly podány dvě zprávy orgánům činným v trestním řízení a stěžovateli z nich zjevně není pochopitelné, jak správce daně (patrně zejména v doplnění zprávy) dospěl k názoru pro něho nepříznivému. Pokud ovšem pochybuje o správnosti podaných zpráv, musí jejich zpochybnění dosáhnout v rámci řízení, pro které byly poskytnuty. Z hlediska povinnosti poskytovat informace je třeba městskému soudu přisvědčit, že stěžovatel nepožadoval informaci o činnosti orgánu státní správy, ale informaci o tom, jak správce daně dospěl k prezentovanému názoru. Jednalo se tedy o dotaz na názor správního orgánu, který je z povinnosti poskytovat informace ustanovením § 2 odst. 4 zákona o informacích vyloučen.

Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že se domáhal vydání konkrétních listin či informací, obsažených na konkrétním hmotném nosiči, které byly podkladem pro podané zprávy. Znění žádosti však tomu nenasvědčuje. Domáhal se nikoliv jejich vydání, ale jejich označení, ač v prvé zprávě správce daně je výslovně uvedeno, že podklady k dispozici nemá a ve druhé zprávě, že vycházel pouze z dokladů o výplatě nadměrného odpočtu, který má k dispozici. Zde by se jednalo o požadavek na informaci ze stěžovatelova vlastního daňového spisu, do něhož mohl nahlížet a také nahlížel ve smyslu § 23 daňového řádu.

Tímto ustanovením se okrajově zabýval i městský soud a vycházel z něho žalovaný. Proto je třeba k tomu uvést, že daňový řád je zde zvláštním zákonem upravujícím poskytování informací ve smyslu § 2 odst. 3 zákona o informacích. Je třeba vnímat i skutečnost, že zákon o informacích poskytuje v § 10 ochranu informacím o majetkových poměrech osob, získaným mj. na základě daňových zákonů. Přitom povinný subjekt je povinen informace, které podal, rovněž zveřejňovat podle § 5 odst. 3 zákona o informacích. I to jsou důvody vylučující vyhovění žádosti stěžovatele, pokud jí skutečně mínil označení či zaslání konkrétního daňového dokladu, ať již z jeho spisu či ze spisu jiného daňového subjektu.

Nesouhlas stěžovatele s obsahem správcem daně poskytnutých zpráv není řešitelný cestou jím podané žádosti o poskytnutí informací. Zákon má sloužit k veřejné kontrole činnosti státních a jiných orgánů a veřejných institucí a stěžovatelova žádost o informace se s tímto cílem zjevně míjela.

Právní posouzení věci městským soudem bylo tedy správné a kasační námitka podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. naplněna nebyla. Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. V případě procesně úspěšného účastníka – žalovaného nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu